

Arbejds- og Socialministeren (Kjøer-bøl): Jeg takker de ærede Ordførere for deres særdeles velvillige Tilslutning til Forslaget og takker især de ærede Medlemmer Hr. Søren P. Larsen og Rager for det Tilsgagn, som jeg har opfattet der ligger i deres Udtalelser under Henviisning til den Bemærkning, der er fremsat i Betænkningen fra Udvalget vedrørende Revisionen af visse sociale Love om i givet Fald at ville komme Arbejdsløshedskasserne til Hjælp, hvis de kommer i en Nødssituation.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i Lov Nr. 119 af 15. Marts 1939 om Mødrehjælpsinstitutioner.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3659; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 1253).

Sagen sattes til Forhandling.

Nina Andersen: Da Forslag til Lov om Mødrehjælpsinstitutioner den 3. Februar 1939 var til første Behandling her i Tinget, omtalte jeg de mange Forslag angaaende Mødres Rettigheder, som indeholdtes i Befolkingskommissionens Betænkning Nr. 3, og hvoraf det forelagte Forslag var et. Jeg udtalte dengang, at jeg vel forstod, at det netop var Problemet om Hjælpen til Mødrene, Mødrehjælpsinstitutionerne, som først blev rejst, men at ogsaa en Række af de andre Forslag, herunder om den almindelige Moderskabsydelse til alle Mødre, trængte sig paa til en snarlig Løsning.

Tiden har givet mig Ret i dette Synspunkt; det fremgaar bl. a. af det foreliggende Forslag til en Ændring af Loven. Det er her ikke mindst Krigstiden, der har gjort sig gældende. Værerne er blevet dyrere; der er for visse Materialer til Børneudstyr meget høje Priser, og Lønnen er ikke steget tilsvarende, saaledes at man kan sige, at netop paa dette Omraade er Befolkningen blevet betydelig daarligere stillet. Det havde været bedst, om der havde været Mulighed for at gennemføre den almindelige Moderskabsydelse, som Befolkingskommis-

sionen foreslog, saaledes som ogsaa Den almindelige danske Jordemoderforening og Dansk Kvindesamfund har opfordret til, ikke mindst fordi man derigennem kunde hjælpe den hjemmefødende Kvinde. Det er jo saaledes, at de Kvinder, som føder paa kommunale Klinikker, som Tilfældet er i København og Frederiksberg og i enkelte Provinsbyer, eller som føder paa Hospitaler, derigennem faar en Hjælp, en Hjælp, som ogsaa er af økonomisk Virkning, og hvis man kunde hjælpe samtlige fødende Mødre ved en Moderskabsydelse, vilde det være meget værdifuldt. Imidlertid maa det erkendes, at ikke mindst Knapheden paa Materialer til Børnetøj gør det vanskeligt at gennemføre et Forslag derom netop nu. Som sagt, jeg synes, det havde været bedst, hvis man havde kunnet gennemføre det, som er foreslaaet af Befolkingskommissionen, og jeg vil gerne sige, at jeg saa egentlig gerne, at Befolkingskommissionen genoptog sit Arbejde.

Som nævnt er Forholdene i økonomisk Henseende blevet vanskeligere for Befolkningen, ikke mindst for Forældrene, og man kunde spørge, om det har sat sig noget Spor i Mødrehjælpsinstitutionernes Virksomhed. I Løbet af Aaret 1939—40 blev der Landet over oprettet de Mødrehjælpsinstitutioner, som Hensigten var, saaledes at der nu er i alt 7, og disse 7 har desuden 61 Konsultationssteder uden for Institutionsbyerne. Det er altsaa et ganske betydeligt Antal, der er blevet spredt ud over Landet. Der foreligger nu Beretninger for det første hele Arbejdsaar, nemlig 1940—41, og det fremgaar heraf, at der over hele Landet har været 5 351 Ansøgere til Mødrehjælpsinstitutionerne, det vil sige 7,6 pCt. af samtlige fødende i Landet, baade gifte og ugifte. Men hvis man nu deler Tallet op mellem gifte og ugifte, ser man, at det i høj Grad har været de ugifte, der har søgt Institutionen, thi af de 5 351 var kun 1 658 gifte; det vil sige at kun 2,5 pCt. af de i Ægteskab fødende har søgt Mødrehjælpsinstitutionen, medens 60 pCt. af de ugifte Mødre har søgt Institutionen. Det fremgaar ogsaa af Beretningerne over den Virksomhed, der er udført, at det fortrinsvis er de ugifte, der søger Institutionen. Man har i 682 Tilfælde skaffet gravide Kvinder Ophold før Fødselen. Man har ordnet 376 Adoptioner og 871 Plejeanbringelser. Der er rejst 1 921 Faderskabsager; det vil sige, at for 52 pCt. af samtlige ugifte Kvinder, der kommer til Mødrehjælpsinstitutionerne,